

január – február 2012

OECD V SKRATKE

Informačný dvojmesačník Stálej misie Slovenskej republiky pri OECD v Paríži

Číslo: 10 Ročník: 2

Vážení spolupracovníci,

rok 2012 sa rozbehol pracovne pomerne intenzívne. Globálnemu hospodárskemu vývoju stále dominuje pretrvávajúca kríza v eurozóne a z toho dôvodu ako jeden z dôležitých relevantných výstupov OECD vnímam diskusiu k prehľadu vývoja ekonomiky Európskej únie a eurozóny. OECD prišla už aj tento rok so svojou vlajkovou publikáciou – Smerom k rastu (Going for Growth) na rok 2012, prehľadom odporúčaní v realizácii zmien štrukturálnych politík, ktoré majú podľa OECD kľúčový význam práve v kontexte riešenia dopadov globálnej hospodárskej a finančnej krízy.

Tento rok je aj vo vzťahu k Slovensku rokom prípravy Ekonomického prehľadu SR 2012. Koncom februára sa uskutočnila prvá misia expertov OECD k jeho príprave. Prehľad bude jedným z nosných výstupov spolupráce SR a OECD v tomto roku. S cieľom prispieť ku konsolidácii verejných financií, bude zameraný na rozpočtový proces ako taký a detailnejšie na výdavkovú časť v oblasti vzdelávania a aktívnych politík pracovného trhu.

V kontexte globálneho úsilia zacieleného na zodpovednejšie hospodárenie predstavila OECD návrh princípov pre fungovanie fiškálnych rád. Transparentné inštitucionálne, ako aj legislatívne nastavenie, zohrávajú veľmi dôležitú úlohu z hľadiska zabezpečovania dôveryhodnosti vlád plniť záväzky v oblasti konsolidácie verejných financií. Slovenskú skúsenosť s prípravou zákona o rozpočtovej zodpovednosti, ktorý je platný od 1. marca 2012, prezentoval na pôde OECD Ludovít Ódor, jeden z autorov zákona.

Vo februári navštívila SR výkonná riaditeľka Medzinárodnej energetickej agentúry Maria van der Hoevenová, ktorá spolu s ministrom hospodárstva oficiálne prezentovala výstupy a odporúčania Prehľadu energetickej politiky SR. Bilaterálne stretnutie bolo vhodnou príležitosťou aj na prediskutovanie spolupráce pri realizácii navrhovaných opatrení smerujúcich k energetickej bezpečnosti a vyššej energetickej efektívnosti.

Život v OECD priniesol v tomto období dve globálne fóra - Globálne fórum o hospodárskej súťaži a Globálne rozvojové fórum, prepojené s oslavami 50. výročia Rozvojového centra OECD. OECD začala diskusiu k príprave priorit plánu práce a rozpočtu na roky 2013 – 2014. Organizácia má ambíciu potvrdiť svoju relevanciu, pridanú hodnotu a komparatívnu výhodu, ako aj komplementaritu k činnosti medzinárodnej ekonomickej komunity primárne pri hľadaní nových zdrojov inkluzívneho hospodárskeho rastu, riešení pri znižovaní nezamestnanosti a nerovnosti v globálnej ekonomike. Slovensko vníma dôležitú úlohu OECD pri tvorbe ekonomických prehľadov jednotlivých krajín, ktoré prichádzajú s konkrétnymi opatreniami akcentujúcimi špecifiká krajiny, ako aj v poradenstve zacielenom na posilnenie konkurenčnej schopnosti krajín, ich prorastových politík a realizácie potrebných štrukturálnych reforiem. Smerom k Slovensku je preto dobrou správou, že 15. zasadnutie Koordinačného výboru pre pôsobenie SR v OECD prinieslo schválenie mechanizmu výberu a realizácie spoločných projektov SR a OECD, ako aj zverejnenie výzvy na predkladanie spoločných projektov v roku 2012. Mali by garantovať synergiu činnosti OECD a potrieb jednotlivých inštitúcií SR. Stála misia bude v tomto procese aktívne zaangażovaná.

Vážení spolupracovníci, stála misia sa rozhodla obohatiť obsah dvojmesačníka o rubriku, v ktorej budeme prinášať rozhovory so zástupcami štátnej, akademickej i mimovládnej komunity, ako aj privátneho sektora o ich spolupráci s OECD. Ako prvý prinášame rozhovor s ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR Eugenom Jurzycom o motiváciách, ktoré viedli k výraznému zvýšeniu aktivít Slovenska v oblasti vzdelávania.

Vážené kolegyně, kolegovia, teším sa na pokračovanie našej spolupráce.

Ingrid Brocková
veľvyslankyňa a stála predstaviteľka SR pri OECD

Strategické priority a horizontálne projekty OECD

Rozvojová spolupráca

Na pôde OECD sa koncom februára uskutočnili **Globálne rozvojové fórum a zasadnutie na vysokej úrovni pri príležitosti 50. výročia založenia Rozvojového centra OECD**.

Diskusia potvrdila, že medzi priority krajín OECD a partnerských krajín patrí budovanie inkluzívnej spoločnosti, zameranej na znižovanie sociálnych nerovností výrazným posilňovaním zamestnanosti. Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné vytvárať podmienky na udržateľný zelený rast a posilňovať budovanie kapacít zameraných na mobilizáciu domácich finančných zdrojov. Zasadnutie na vysokej úrovni, na ktorom SR zastupoval generálny riaditeľ sekcie obchodu a rozvojovej pomoci Ministerstva zahraničných vecí SR A. Micovčin, prijalo komuniké, ktoré potvrdilo, že vynárajúce sa zdroje rastu vytvárajú nové príležitosti pre rozvojové krajiny a tiež členské štáty OECD. Rozvoj naďalej zostáva hlavnou prioritou pre nás všetkých. Analyzovanie a realizovanie rozvojových politík by malo brať do úvahy ich účinnosť v praxi s cieľom zabezpečiť inkluzívny rast, znižovanie chudoby a vytváranie strednej vrstvy.

Rozvojové centrum OECD bolo pred 50 rokmi založené na základe iniciatívy prezidenta USA J. F. Kennedyho ako fórum pre výmenu názorov o rozvoji bez politických cieľov a ideológie. Cieľom centra však nebolo poskytovať rozvojovú pomoc, je zamerané na posilňovanie politického dialógu, výmenu znalostí, skúseností a názorov medzi členskými krajinami a vydávanie ekonomických publikácií. Pribudli k tomu konzultácie so súkromným sektorom, vzdelávacími inštitúciami, think tankmi a mimovládnyimi organizáciami, aby budovaním svojich odborných a analytických kapacít centrum využívalo komparatívne výhody pri zaoberaní sa súčasnými výzvami.

Trvalo udržateľný rozvoj

Diskusia za **Okrúhlym stolom pre trvalo udržateľný rozvoj** sa 24. januára 2012 venovala problematike „**Zeleného rastu a budúcnosti leteckej dopravy**“. Tento špecifický diskusný formát ministrov, predstaviteľov privátneho sektoru, mimovládnych organizácií a expertov z renomovaných univerzít bol zameraný na tri základné otázky: **špecifické postavenie globálneho leteckého sektoru z pohľadu perspektív jeho rastu, úloha biopalív ako uhlíkovo neutrálneho riešenia pre tento sektor a návrh opatrení, ktoré by mohli sektoru pomôcť pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja**. Letecký sektor podľa diskutujúcich potrebuje predovšetkým trhovo založené nástroje, a to na úrovni medzinárodnej, národnej i regionálnej, zabezpečenie prístupu na trh, vyvarovanie sa vytvárania nástrojov, ktoré by narušovali súťaž medzi leteckými spoločnosťami, synergiu na úrovni všetkých hráčov a efektívnejšiu alokáciu peňazí pre leteckú dopravu. Kľúčové sú inovácie a dramatické zmeny v sektore, pričom súčasná politika „business as usual“ vedie k jeho neudržateľnosti. Biopalivá sú pre sektor dobrým, avšak len čiastkovým riešením. V tejto oblasti je kľúčové poľnohospodárstvo a otázka voľných pôdných zdrojov na účely pestovania energetických plodín na biopalivá, otvára sa tu však etická otázka konkurencie pestovania poľnohospodárskych plodín na účely biopalív a výrobu potravín. Rast v tejto oblasti je v súčasnosti limitovaný už aj pre potreby cestnej dopravy.

Sektorové politiky

Boj proti korupcii

OECD uskutočnila v Bratislave 7. – 9. februára 2012 hodnotiacu návštevu zástupcov OECD a dvoch hodnotiteľských krajín (Nórsko a Turecko) v rámci 3. fázy hodnotenia legislatívy podľa Dohovoru OECD o boji proti korupcii verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách. Zástupcovia OECD a hodnotiteľských krajín sa stretli s predstaviteľmi množstva ústredných orgánov štátnej správy SR, zástupcov podnikateľského prostredia – firiem, bánk a auditorov, zamestnávateľských združení, s novinármi a predstaviteľmi tretieho sektora. Účelom hodnotiacej misie bolo oboznámenie sa so stavom plnenia odporúčaní OECD pre oblasť boja proti korupcii – ako legislatívy, tak aj jej implementácie a rozširovania povedomia o dohovore. OECD vypracuje správu, ktorá bude predmetom diskusie počas júnového zasadnutia Pracovnej skupiny OECD pre boj proti podplácaniu zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách.

Ekonomika

OECD zverejnila pravidelnú publikáciu *Going for Growth na rok 2012*, ktorá obsahuje odporúčania v štrukturálnych politikách, vrátane odporúčaní pre SR. Štrukturálne politiky majú podľa OECD kľúčový význam práve v kontexte riešenia aktuálnej krízy. Na jednej strane potreba strednodobej fiškálnej konsolidácie vytvára tlak na štátne rozpočty, na strane druhej je potrebné aktivovať zdroje ekonomického rastu. Kríza tak istým spôsobom pôsobí ako katalyzátor, keď rastie význam realizácie štrukturálnych reforiem. **Najpotrebnejšie reformy v SR sú podľa OECD nutné v oblasti školstva (efektívne financovanie a efektívnosť vzdelávacieho systému), v oblasti znižovania regulačných bariér na podporu konkurencie a v oblasti zvyšovania participácie žien na trhu práce.**

Komplexná analýza OECD prináša: 1. hodnotenie štrukturálnych politík v krajinách OECD - štrukturálne reformy v čase krízy, hodnotenie jednotlivých krajín, ako aj indikátory štrukturálnych politík; 2. odpovede na otázky, či štrukturálne reformy môžu naštartovať hospodársky rast (skúsenosti z reforiem OECD za posledných 30 rokov) a či môže byť naštartovaný hospodársky rast bez zvyšovania nerovností v príjmoch; 3. zamyslenie, ako je možné spravodlivejšie rozložiť makroekonomické riziká v čase krízy.

OECD predstavila **návrh princípov pre fungovanie fiškálnych rád**. Táto iniciatíva prichádza v čase nutnosti fiškálnej konsolidácie, keď pevne stanovené fiškálne pravidlá a transparentné fiškálne inštitúcie zohrávajú kľúčovú úlohu pri budovaní dôveryhodnosti vlád plniť záväzky v oblasti konsolidácie verejných financií.

OECD definovala sedem princípov pre fungovanie fiškálnych rád: 1. národné vlastníctvo (zohľadňujúce národné potreby), 2. nezávislosť (bez akéhokoľvek politického vplyvu), 3. mandát (jasne stanovený v legislatíve), 4. zdroje (ich zabezpečenie pre dôveryhodné fungovanie), 5. vzťah voči legislatíve (ukotvenie zodpovednosti – accountability), 6. prístup k informáciám, a 7. transparentnosť, komunikácia, vyhodnocovanie.

Na stretnutí parlamentných predstaviteľov členských krajín OECD koncom februára sa na pôde OECD diskutovalo o princípoch a skúsenostiach krajín pri budovaní takýchto inštitúcií. SR zastupoval Ľudovít Ódor, poradca premiérky SR a ministra financií SR. Prezentoval inštitucionálne zriadenie a pravidlá nového zákona o rozpočtovej zodpovednosti, ktorý je v SR v platnosti od 1. marca 2012.

OECD pripraví finálnu verziu princípov pre fungovanie fiškálnych rád v polovici marca 2012.

V rámci príprav *Ekonomického prehľadu SR 2012 (Economic Survey 2012)* OECD uskutočnila koncom februára štrukturálnu misiu v SR. Za OECD sa misie zúčastnili

	<p>Andreas Woergoetter, riaditeľ divízie štúdií vybraných krajín z ekonomického direktoriátu, Caroline Klein, analytička, a Robert Price, externý konzultant. Za SR sa misie zúčastnila M. Kobilicová zo Stálej misie SR pri OECD v Paríži.</p> <p>Nosnou témou tohtoročného Ekonomického prehľadu budú verejné financie, konkrétne rozpočtový proces s dôrazom na výdavkovú stránku rozpočtu (kvalitatívne ukazovatele, prioritizácia, vyhodnocovanie), fiškálne pravidlá, rozpočet samospráv. Z hľadiska výdavkov budú detailne rozpracované dve vybrané kapitoly, a to aktívne politiky trhu práce a školstvo.</p> <p>Predstavitelia OECD sa v SR stretli s množstvom inštitúcií (vládne, súkromné, tretí sektor), vrátane vybraných úradov v Košiciach. Najviac rezonovali témy slabých domácich zdrojov rastu, problémov daňovo-odvodového zaťaženia, prepojenia absolventov škôl s trhom práce či efektívne použitie štátneho rozpočtu na jednotlivé politiky.</p> <p>Súčasťou procesu prípravy <i>Ekonomického prehľadu SR</i> bude neskôr (júl 2012) aj druhá misia OECD na Slovensku, a to na úrovni politických predstaviteľov zaangažovaných rezortov.</p>
<p>Energetika</p>	<p>V priestoroch Ministerstva hospodárstva SR sa 6. februára 2012 uskutočnila oficiálna prezentácia prehľadu energetickej politiky Slovenskej republiky za prítomnosti výkonnej riaditeľky Medzinárodnej energetickej agentúry (IEA) Marie van der Hoevenovej a ministra hospodárstva SR Juraja Miškova.</p> <p>Publikácia <i>Prehľad energetickej politiky SR (Energy Policy Review of the Slovak Republic)</i> bola pre SR vypracovaná po siedmich rokoch a je jednou z kľúčových referenčných komplexných publikácií o našom energetickom sektore. Slovenská republika musí diverzifikovať svoje energetické zdroje, zlepšiť regionálnu integráciu a zvýšiť efektívnosť, aby posilnila energetickú bezpečnosť krajiny a konkurencieschopnosť. Podľa IEA energetická bezpečnosť je hlavnou prioritou v agende energetickej politiky SR. Posilnenie regionálnej spolupráce, zvlášť v rozvoji prepojení v plyne a elektrine, je základným krokom k naplneniu duálnych cieľov, t.j. posilnenia energetickej bezpečnosti a konkurencieschopnosti na trhu. SR dováža prakticky všetok svoj zemný plyn a ropu od jediného dodávateľa – Ruskej federácie. Správa uvádza, že vláda si je vedomá rizík tejto vnútornej závislosti a že energetická bezpečnosť je dominantnou témou slovenskej energetickej politiky. Vláda SR robí kroky na zabezpečenie diverzifikácie dodávok na základe poučenia z narušenia plynových dodávok v roku 2009. Prehľad energetickej politiky SR taktiež zdôrazňuje základnú úlohu väčšej regionálnej spolupráce, hlavne v prepojení elektrických sietí a v posilnení energetickej bezpečnosti a trhovej konkurencieschopnosti. SR prepojila svoj trh elektriny s Českou republikou a podporuje výstavbu severojužného plynovodu cez SR. Správa oceňuje impresívne výsledky krajiny v dosiahnutej energetickej efektívnosti, ktorá sa prejavila v jednom z najväčších poklesov energetickej náročnosti medzi členskými krajinami OECD od roku 1990. Navyše, SR už doteraz prijala väčšinu smerníc a nariadení EÚ týkajúcich sa zlepšenia energetickej efektívnosti. S týmto legislatívnym rámcom štúdia odporúča posun k implementácii energetickej efektívnosti, aby došlo k plnému využitiu potenciálnych úspor, vrátane modernizácie oblastného vykurovania. Napriek výraznému poklesu emisii skleníkových plynov (GHG) v posledných rokoch, SR stále zostáva GHG-intenzívnym hospodárstvom.</p> <p>IEA odporúča SR pokračovať v prijímaní takých opatrení, ktoré uľahčia prechod k nízkouhlíkovému hospodárstvu. Jadrová energia a obnoviteľné zdroje by mohli zohrávať rozhodujúcu úlohu v snahe SR dekarbonizovať svoju produkciu elektriny. Z prehľadu energetickej politiky SR jasne vyplýva, že v prostredí vysokých cien je to podpora väčšej energetickej efektívnosti, ktorá môže zabezpečiť slovenskému priemyslu konkurenčnú výhodu, a na druhej strane napomôže znížiť environmentálnu záťaž.</p> <p>Prvý prehľad vypracovala agentúra o SR v roku 2005 počas nášho prístupového procesu do IEA.</p>

Hospodárska súťaž

Siedmy týždeň sa niesol v OECD v duchu hospodárskej súťaže – uskutočnili sa **11. globálne fórum o hospodárskej súťaži** a zasadnutia Výboru pre hospodársku súťaž a jeho subsidiárnych pracovných skupín. K témam globálneho fóra patrili **volatilita cien na komoditných trhoch, vyšetrowanie kartelov a konkurenčná neutralita štátnych podnikov**.

Podľa OECD je fungujúca hospodárska súťaž nevyhnutná pre obnovu ekonomiky. Aj keď sa podarí znovu naštartovať ekonomiku, súčasná ekonomická kríza i napriek tomu zníži potenciálny hrubý domáci produkt, a preto sú nevyhnutné reformy, ktoré podporujú zdravé konkurenčné prostredie.

Počas globálneho fóra navštívil OECD generálny riaditeľ Svetovej obchodnej organizácie **Pascal Lamy**, ktorý zdôraznil, že silná politika hospodárskej súťaže je nevyhnutná pre zdravú trhovú ekonomiku a výhody liberalizácie trhov sú úzko previazané práve s fungujúcou konkurenciou na trhoch (pôsobenie kartelov znižuje výhody voľného trhu a ponuku, má vplyv na ceny a v konečnom dôsledku poškodzuje spotrebiteľa). Cenová volatilita komodít podľa neho negatívne ovplyvňuje najmä chudobnejšie krajiny a práve kartely tu zohrávajú negatívnu úlohu. Fungujúca konkurenčná politika je úzko previazaná s ďalšími nástrojmi, akými sú obchodná a investičná politika, oblasť verejného obstarávania (tu je prínosom najmä snaha OECD v oblasti bid rigging, teda kolúzneho správania pri tendroch) a oblasť ochrany práv duševného vlastníctva. V oblasti boja proti medzinárodným kartelom je významná synergia postupu medzinárodných organizácií, akými sú OECD, Svetová obchodná organizácia a Konferencia Organizácie spojených národov o obchode a rozvoji (UNCTAD).

Ďalším z hostí globálneho fóra bol viceprezident Svetovej banky **Otaviano Canuto**, podľa ktorého úroveň konkurenčného prostredia úzko súvisí s postavením globálnych hodnotových reťazcov. Kartely významne ovplyvňujú ponuku na trhu a týka sa to najmä odvetví s malým počtom veľkých firiem, čo je napr. prípad dodávateľov v poľnohospodárstve. Koncentrácia na trhu môže fungovať proti záujmom malých účastníkov na trhu, najmä v prípade vysoko koncentrovaných trhov. Preto je dôležité hlavne zníženie koncentrácie v poľnohospodárstve, pričom následný rast konkurencie a pokles cenovej úrovne rieši aj iné spoločenské a sociálne problémy.

Viac informácií je k dispozícii na www.oecd.org/competition/globalforum.

Obchod

Na zasadnutí Rady OECD sa 16. februára 2012 zúčastnil generálny riaditeľ Svetovej obchodnej organizácie **Pascal Lamy**. Styčné témy OECD a Svetovej obchodnej organizácie v oblasti obchodu predstavujú *Aid for Trade*, obchod so službami, netarifné prekážky obchodu, obchod s nerastnými surovinami a obchod a zamestnanosť.

Pascal Lamy informoval o situácii v rokovaniach v rámci Svetovej obchodnej organizácie, resp. o aktuálnom stave Rozvojovej agendy z Dohy. Dobrou správou podľa neho je, že multilaterálny obchodný systém nie je len o Rozvojovej agende z Dohy a samotná podstata Svetovej obchodnej organizácie je širšia. Počas 8. ministerskej konferencie Svetovej obchodnej organizácie v Ženeve sa zistilo, že tzv. single undertaking, t.j. jednotný balík rokovaní, je pozastavený, pričom Pascal Lamy vidí priestor v parciálnych rokovaniach. Pokiaľ nebude väčšia politická vôľa krajín možnosti pre Rozvojovú agendu z Dohy na pokrok v rokovaniach nie sú. Najperspektívnejšou témou je uľahčovanie obchodu (trade facilitation). V súčasnosti náklady na spracovanie cezhraničných dodávok tovaru predstavujú 10% medzinárodného obchodu. Uľahčovanie obchodu môže zjednodušiť procesy a znížiť náklady na vybavenie v priebehu 5 – 10 rokov o 5%. Týka sa to najmä medzinárodného obchodu medzi rozvojovými krajinami. Podľa Pascala Lamyho treba v rokovaniach hľadať viac rovnováhu medzi požiadavkami vyspelých krajín (najmä USA) na flexibilitu zo strany rozvojových krajín a požiadavkou na reciprocitu, najmä zo strany rýchlo rastúcich ekonomík na vyspelé krajiny. Tieto krajiny si chcú naďalej zachovať status rozvojových krajín so všetkými výhodami, voči čomu majú vyspelé krajiny výhrady.

	<p>Svetová obchodná organizácia okrem platformy pre multilaterálne obchodné rokovania plní aj ďalšie funkcie a nehrozí, že by sa tak dostala na perifériu záujmu, resp. strácala na dôležitosti. Úlohy, akými sú monitoring obchodných režimov, notifikácie, riešenie sporov (polovica všetkých sporov sa týka nástrojov na ochranu obchodu, pričom spory sú stále komplexnejšie a mení sa aj pozícia krajín, často sú žalované vyspelé krajiny rozvojovými). Administrácia dohôd a pôsobenie proti protekcionizmu sú aj naďalej aktuálne a dôležité. Perspektívu podľa Lamyho majú aj nové témy, ktoré sú mimo rámca Rozvojovej agendy z Dohy, ako napr. Dohoda o vládnom obstarávaní – rozšírenie rozsahu dohody aj o nové krajiny, keďže ide o plurilaterálnu dohodu. Netarifné prekážky obchodu sú pozostatky protekcionistických obchodných režimov, predstavujú však často účinné prekážky medzinárodnému obchodu.</p> <p>Novou témou na skúmanie a diskusiu je meranie objemu medzinárodného obchodu cez pridanú hodnotu. Práve globálne hodnotové reťazce de facto rušia klasické hranice a je tak problematické niekedy kvantifikovať prínosy alebo straty plynúce z medzinárodného obchodu. Zaužívané meranie obchodnej bilancie stráca zmysel a podstatné je ako narastie ekonomika vďaka zapojeniu do medzinárodného obchodu. V priebehu 20 – 30 rokov narastla pridaná hodnota v obchode z 20% na 40%. V reakcii na mnohé problémy v Rusku a Číne Lamy zdôraznil, že Svetová obchodná organizácia sa môže zaoberať len agendou, na ktorú má mandát a ktoré právne pokrýva, ostatné oblasti vôbec nerieši.</p> <p>Zaujímavý je podľa neho trend v poslednom období medzi regionalizmom a multilateralizmom – USA, ktoré majú málo regionálnych obchodných dohôd, presadzujú skôr cestu regionalizmu, a opačne, EÚ, ktorá má najviac regionálnych obchodných dohôd, má záujem skôr o multilaterálne rokovania. Lamy pritom zdôraznil, že 85% medzinárodného obchodu je pokrytého multilaterálnymi dohodami a iba 15% bilaterálnymi, preto podľa neho sa treba zamerať najmä na multilaterálne rokovania a rokovania o regionálnych obchodných dohodách by nemali predstavovať ich náhradu.</p>
<p>Životné prostredie</p>	<p>Slovensko sa zapojilo do hodnotenia environmentálnej výkonnosti Slovinska. Využili sme pritom čerstvé skúsenosti z nášho vlastného hodnotenia, ktoré bolo zavŕšené v novembri 2011, ako aj dobré zahranično-politické vzťahy, jazykovú blízkosť a ďalšie spoločensko-geografické faktory, ktoré naše krajiny zblížujú. Hlavná obhajoba hodnotenia environmentálnej výkonnosti Slovinska sa konala 18. januára 2012 v OECD za účasti slovinského ministra životného prostredia. Slovenská republika, ktorú zastupovala odborníčka Ministerstva životného prostredia SR, hodnotila kapitolu „Biodiverzita“. Druhou hodnotiacou krajinou bolo Taliansko. Ako voliteľné kapitoly hodnotenia si Slovinsko zvolilo oblasti zmeny klímy a čistoty ovzdušia a odpadové hospodárstvo. (Pre porovnanie – SR mala ako voliteľné kapitoly svojho hodnotenia zmenu klímy a energetiku a poľnohospodárstvo a životné prostredie.) Výkonnosť životného prostredia Slovinska, ktoré vstúpilo do OECD v roku 2010, bolo organizáciou hodnotené po prvýkrát. Publikácia správy sa očakáva v druhom štvrtroku 2012.</p> <p>OECD spustila nový formát hodnotenia environmentálnej výkonnosti krajín. Nová štruktúra je prelomová z pohľadu implementácie problematiky zeleného rastu do hodnotenia. Prvá časť správy je tematicky koncentrovanejšia, socio-ekonomická kapitola bude nahradená práve kapitolou o zelenom raste. Hodnotenie už nebude obsahovať tradičný enviro reporting, čo môže byť na škodu vzájomnej porovnateľnosti krajín. Krajiny vo všeobecnosti privítali nový formát hodnotenia, považujú však za potrebné novú štruktúru ešte dopracovať a vylepšiť. Prvou krajinou s takouto štruktúrou správy je Nemecko, hodnotené v OECD 19. januára 2012.</p>

Vonkajšie vzťahy

Ruská federácia oficiálne odovzdala 17. februára 2012 deponitárovi, ktorým je OECD, ratifikačnú listinu o prístupení k Dohovoru o boji proti podplácaniu zahraničných verejných činiteľov v medzinárodných obchodných transakciách. Rusko k dohovoru pristúpilo v máji 2011 počas Ministerského zasadnutia Rady OECD. Dohovor, ktorý bol schválený v roku 1997 a nadobudol platnosť 15. februára 1999, smeruje k prevencii a postihu korupcie úradníkov zahraničnými firmami pri získavaní verejných zákaziek. Je to prvý a jediný protikorupčný nástroj zameraný na ponukovú stranu úplatkárstva.

Ruská federácia ďalej informovala o **prebiehajúcom prístupovom procese do OECD**. Prezidentské voľby v Rusku by nemali zásadným spôsobom ovplyvniť negociačný proces. Ruská strana si je vedomá stále existujúcich rezerv, po úspešnom ukončení prístupových rokovaní do Svetovej obchodnej organizácie sa však Rusko bude plne koncentrovať na prístupový proces do OECD. Zo strany členských krajín OECD bola **Rusku vyjadrená podpora s tým, že časový rámec prístupových rokovaní má plne v rukách ruská strana**.

Iné aktivity OECD

Vedomostná platforma pre zelený rast (Green Growth Knowledge Platform) bola slávnostne inaugurovaná 12. – 13. januára 2012 v Mexiko City. Témou inauguračnej konferencie boli **súčasnú vedomosti o problematike zeleného rastu a identifikovanie chýbajúcich vedomostí v tejto oblasti**. Diskusie boli zamerané na meranie blahobytu, infraštruktúru a miestny rozvoj, zelený rast a obchod, zelený rast, technológie a inovácie, zelené pracovné miesta, manažment prírodných zdrojov (investovanie do prírodného kapitálu) a zelený rast a behaviorálna ekonómia.

Vedomostná platforma pre zelený rast je spoločná iniciatíva OECD, Environmentálneho programu Organizácie spojených národov (UNEP), Svetovej banky a Globálneho inštitútu pre zelený rast (GGGI) v záujme koordinovania, tvorby a rozširovania vedomostí o problematike zeleného rastu a zelenej ekonomiky (UNEP používa termín zelená ekonomika).

Viac informácií o tejto vedomostnej platforme je možné nájsť na www.greengrowthknowledge.org.

Rozhovor s...

Eugenom Jurzycom

ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR

Rezort školstva sa v roku 2011 zapojil do viacerých projektov OECD.

Aký vidíte prínos OECD a relevantnosť jej výstupov pre oblasť školstva na Slovensku? Čo motivovalo váš zvýšený záujem o know-how OECD?

Zapojenie rezortu školstva do viacerých projektov OECD v roku 2011 možno, najmä v oblasti vysokého školstva, pokladať za obnovenie intenzívnej spolupráce SR s OECD z rokov 2001 až 2006. Reforma vysokého školstva z tohto obdobia vychádzala vo veľkej miere z medzinárodných skúseností, vrátane poznatkov získaných na pôde OECD.

Dominujúcim projektom OECD z hľadiska zapojenia Slovenska v roku 2011 je projekt AHELO zameraný na oblasť merania a hodnotenia kvality vysokoškolského vzdelávania. Mimoriadne sme privítali možnosť zúčastniť sa tohto projektu, lebo kvalita nášho vysokoškolského vzdelávania je predmetom mnohých, často neefektívnych diskusií a veríme, že účasť v projekte AHELO umožní postupne začať jej priame meranie, a teda aj efektívnejšiu diskusiu o nej.

Pre vzťah Slovenska k OECD v oblasti vzdelávania sa projekt AHELO stal v istom zmysle prelomovým: Slovensko patrí v tomto projekte medzi tri najviac zaangażované krajiny z celkovo 16 zúčastnených. Účasťou na projekte sa Slovensko dostáva do priameho kontaktu s daniťmi a know-how v celosvetovo aktuálnej oblasti kvality vysokoškolského vzdelávania. Nezanedbateľnou je aj možnosť pozitívne zviditeľniť slovenské vysoké školstvo a Slovensko medzi rozvinutými krajinami sveta.

Slovensko sa však v roku 2011 nezapojilo v oblasti vzdelávania len do projektov týkajúcich sa vysokého školstva. Veľký prínos predstavuje aj zapojenie do aktivít Výboru OECD pre vzdelávanie a starostlivosť od ranného detstva (ECEC). Pozitívne to ovplyvňuje nielen samotnú prax predprimárneho vzdelávania, ale je aj prínosom pre tvorcov politik v tejto oblasti.

V oblasti základného a stredného školstva bolo Slovensko v roku 2011 zapojené do projektov PISA, TALIS a „Review of Evaluation and Assessment Frameworks for Improving School Outcomes“. Účastníkmi týchto projektov sú tak krajiny s pre nás blízkym typom vzdelávacieho systému, ako aj krajiny s odlišnými a úspešnými vzdelávacími systémami. Výstupy projektov potom umožňujú porovnanie našej krajiny s okolitými krajinami s historicky blízkym typom vzdelávania a aj s krajinami s najúspešnejšími vzdelávacími systémami.

Okrem porovnaní s inými krajinami v danom časovom okamihu umožňuje zapojenie do projektov OECD sledovať aj výkony nášho vzdelávacieho systému v čase (projekty PISA, TALIS). Pri tvorbe našej národnej vzdelávacej politiky sa stalo už bežnou praxou vnímať výsledky, napr. štúdie PISA, ako vážnu a spoľahlivú spätnú väzbu pre náš vzdelávací systém a podnet pre nastavovanie kľúčových opatrení celého rezortu pre jeho zlepšovanie.

V neposlednom rade treba za veľmi dôležitý prínos aktivít OECD pre slovenské školstvo považovať súbory údajov, ktoré sú výstupmi z projektov OECD. Najvýraznejším príkladom sú údaje v každoročne vydávanej publikácii *Education at a Glance*.

Aké máte konkrétne skúsenosti s komunikáciou s OECD, ako aj s prípadným využitím know-how z OECD pri formulovaní jednotlivých politík vzdelávania alebo opatrení vo Vašom rezorte?

Bez preháňania sa dá konštatovať, že komunikácia s OECD a účasť na jej projektoch a ostatných aktivitách ovplyvňuje celú oblasť vzdelávania na Slovensku, od predprimárneho až po vzdelávanie dospelých.

Ako som už uviedol, v oblasti predprimárneho vzdelávania a starostlivosti o deti od ranného veku spolupracujeme s tímom ECEC. Očakávame, že vďaka zapojeniu do prípravy publikácie *Starting Strong III: Policy Toolbox to Encourage Quality in ECEC* bude môcť Slovenská republika využiť medzinárodné skúsenosti pri novelizácii právnych predpisov súvisiacich s výchovou a vzdelávaním, ako aj riadením materských škôl.

Know-how OECD podstatne ovplyvňuje aj situáciu v regionálnom školstve. Komunikácia v rámci projektov a ostatných aktivít v tejto oblasti na úrovni administratívnej, ako aj odbornej, pracovnej či ľudskej, je vždy absolútne profesionálna. Organizačne veľmi dobre zvládnuté projekty na centrálnej úrovni nás motivujú vstupovať do ďalších projektov, resp. bez problémov zvládať ich realizáciu na národnej úrovni. V minulom roku sme na základe veľmi dobrej spolupráce s OECD zorganizovali celonárodnú konferenciu k výsledkom PISA 2009 na Slovensku, ktorá sa konala pod mojou záštitou. S hlavným referátom vystúpil zástupca OECD Michael Davidson. Jeho príspevok obsahoval podrobné analýzy a zistenia týkajúce sa výsledkov slovenských škôl, ako aj dôležité a cenné odporúčania pre smerovanie slovenského vzdelávacieho systému. Tieto zistenia z PISA 2009 boli s plnou vážnosťou akceptované tvorcami národnej politiky, ako aj decíznou sférou a nastavované boli nástroje na podporu predovšetkým čitateľskej gramotnosti našich žiakov. Závety a zistenia z PISA sa zakomponovali do práce priamo riadených organizácií ministerstva školstva, pričom ich výstupy (publikácie, metodické príručky, vzdelávanie učiteľov) smerovali cielene k podpore čitateľskej a matematickej gramotnosti žiakov základných škôl a k vzdelávaniu učiteľov v tejto oblasti.

Ako som už uviedol, skúsenosti z OECD boli jedným z podkladov pre reformu slovenského vysokého školstva, a to v minulosti, ako aj v roku 2011 pri príprave novely zákona o vysokých školách. Na pôde OECD sme sa stretli s viacerými odborníkmi, s ktorými sme komunikovali a od ktorých sme preberali skúsenosti aj v rámci bilaterálnych kontaktov. Ako príklad môžem uviesť zástupcov z Higher Education Funding Council for England (HEFCE), ktorých prístupy a skúsenosti sú jasne viditeľné vo vysokoškolskej praxi na Slovensku, a to konkrétne v systéme financovania vysokých škôl, hodnotenia výskumu a najnovšie aj v rodacom sa systéme kalkulácie úplných nákladov vo vysokom školstve. Počas 10 rokov spolupráce v oblasti vysokého školstva sa vytvorili dobré kontakty s kľúčovými pracovníkmi OECD pracujúcimi vo vysokoškolskom programe IMHE (Institutional Management in Higher Education), ktoré umožňujú bezproblémovú komunikáciu na témy zaujímavé tak slovenskú stranu, ako aj OECD.

Ministerstvo si veľa sľubuje aj od preberania know-how OECD v oblasti celoživotného resp. ďalšieho vzdelávania, v ktorej nás na Slovensku čaká veľmi veľa práce. Verím, že ostrým štartom v tejto oblasti sa stane účasť Slovenska na prebiehajúcom projekte OECD PIAAC, zameranom na hodnotenie zručností dospeljej populácie.

Aj keď v rámci komunikácie Slovenska s OECD prirodzene prevažuje tok informácií z OECD na Slovensko, pozornosť predstaviteľov OECD v roku 2011 pritiahli aj informácie, ktoré prúdili opačným smerom, teda zo Slovenska do OECD. Počas mojej návštevy v OECD 28. októbra 2011 prítomných predstaviteľov OECD veľmi zaujali informácie o aktivitách ministerstva v oblasti znižovania informačnej nerovnosti v školstve. Ocenili tiež aktívnu účasť Slovenska v projekte AHELO.

Ak hovoríme o komunikácii ministerstva s OECD, neoddeliteľne k nej patrí aj komunikácia s členmi našej stálej misie. Tá je dlhodobou výborná a členovia stálej misie poskytujú veľmi účinnú pomoc, jednak pri účasti zástupcov ministerstva na pravidelných pracovných stretnutiach v sídle OECD, ako aj pri komunikácii na diaľku týkajúcej sa účasti Slovenska na projektoch a ďalších aktivitách OECD.

Dávame do pozornosti

na mesiace apríl a máj 2012:

26. – 27. apríl	- Paríž, zasadnutie Riadiaceho výboru NEA
17. – 18. apríl	- Paríž, expertný seminár k základnému balíku environmentálnych indikátorov OECD
2. – 4. máj	- Lipsko, ministerský samit Medzinárodného dopravného fóra (ITF), spojený s voľbou nového generálneho tajomníka ITF
9. – 11. máj	- Mníchov, seminár o nanoodpadoch
22. – 23. máj	- Paríž, Fórum OECD
23. máj	- Paríž, zverejnenie <i>Ekonomického výhľadu OECD (Economic Outlook OECD)</i>
23. – 24. máj	- Paríž, Ministerské zasadnutie Rady OECD (MCM)
30. – 31. máj	- Paríž, zasadnutie Stálej skupiny IEA pre dlhodobú spoluprácu

Anotácie k publikáciám OECD

Stála misia začala koncom roka 2011 spracúvať **krátku informáciu s anotáciami vybraných, pre Slovensko relevantných publikácií OECD**. Anotácie je možné nájsť na webovej stránke MZV SR (www.foreign.gov.sk) v časti SR v OECD a preklikáte sa na ne aj cez stránku našej stálej misie (www.oecdparis.mfa.sk). Publikácie, o ktorých v anotáciách informujeme, je možné objednať priamo zo stránky OECD. Tiež sú dostupné v Depozitnej knižnici OECD na Slovensku (Lamačská cesta 8/a, Bratislava, www.cvtisr.sk). Elektronický formát publikácií si môžu zamestnanci verejnej správy stiahnuť aj z interného komunikačného systému OECD nazývaného Olis alebo Olisnet.

Autorský tím – kolektív stálej misie:

*Ingrid Brocková, veľvyslankyňa, Iveta Hricová, Peter Lach, Martin Líner, Matej Dostál,
Martina Kobilicová, Kristína Gendová Ruzsíková*

Edičné spracovanie: Kristína Gendová Ruzsíková

*nepredajné, distribuované elektronicky
(uzávierka aktuálneho čísla – 16.3.2012)*

*Kontakt: Stála misia Slovenskej republiky pri OECD
Tel: 0033 1 56 26 50 90
oecd.paris@mzv.sk*

www.oecdparis.mfa.sk
www.oecd.org

Členské krajiny OECD: Austrália, Belgicko, Česká republika, Čile, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Island, Izrael, Írsko, Japonsko, Južná Kórea, Kanada, Luxembursko, Maďarsko, Mexiko, Nemecko, Nový Zéland, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Spojené kráľovstvo, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Turecko, USA.